

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 19. jan. (1. febr.)

London tedaj ni izpolnil nad in želja miroljubnega evropskega prebivalstva. Pregovori in mirovna pogajanja so odložena, premirje pretrgano in mir ni zaključen.

Posledica vsemu temu leži na dlani — ponovna neprijateljstva med balkanskimi zavezniki in Turčijo so neizogibna. Srbija se temu izogiblje iz umljivih razlogov. Ona je izvršila svojo nalogo v polni meri in ako so grešili drugi, ni to njena krivda. Ko bi vsi ostali balkanski zavezniki izvršili svoje predvzete tako gladko in sočasno, tako odločno in energično, ko bi imeli tudi Bolgari tako dobro vojaštvo in izborne diplomate kot Srbija, bi danes turško cesarstvo izginilo iz evropskega zemljevida.

Toda, pomisliti je treba, da je glavna turška sila postavila svojo fronto proti Bolgarski, pričakuje od te tudi večjo odpornost, ki pa — žal — ni bila na tako premoč zadostno pripravljena. Vsem tem oviram pridružila se je — kot verna turška spremljevalka in pomočnica — še kolera, ki je prisilila Bolgarsko na usodno popuščanje in na zaključenje premirja — za vsako ceno.

Danes — ako bi vladala v turškem taboru ravno v teh kritičnih trenotkih tako potrebna sloga — moramo odkrito priznati, da bi fanatična turška masa, primerno umetno naščuvana v dobi premirja, pomnožena turška armada, nemški denar in avstrijsko vmešavanje moglo privedi Turčiji brezdomno — četudi osamljen — uspeh.

Naj mi cenj, čitatelji ne zamerijo, da govorim odkrito, ker prva dolžnost poročevalca je, da poroča resnico, ker le na podlagi te je mogoče čitatelju, da si napravi primereno sliko o trenutnem položaju in ga dogodki, ki sledijo, ne morejo iznenačiti. Umetno sestavljeni slavospevi bi mogli zelo škodljivo vplivati na našo skupno slovansko stvar, čim bi se pojavil kak neuspeh na strani naših slovanskih bratov.

Prevrat v Turčiji je škodoval Turkom samim, prekrizal njihove račune in razgalil intrigante. Ta vtis se je šele sedaj utrdil v belgradskih krogih, ker od ubijstva Nazim-paše, pa do protirevolucije v Carigradu, odnosno pri Čataldži, se je interpretiralo na različen način to dejstvo. Začetkom se ni pripisovalo nikake važnosti carigradskim dogodkom, toda pozneje se je moralo z njimi računati in mogoče je, da so ravno ti dogodki — četudi ne neposredno izžvali odhod mirovnih delegatov iz Londona.

Turčija in z njo tudi njene tajne zaveznice so videle v tem vseh svojih diplomatskih intrig in skrito

veselje nad temi dogodki je odsevalo iz glasil nemške žurnalistike.

Toda vsaka palica ima dva konca. Turki niso razumeli umetno napravljene mreže in carigradska revolucija izzvala je med — Staroturkom prijaznim vojaštvom na Čataldži hud odpor. Armada Azim paše je hotela na vsak način vdreti v Carigrad, prepoditi Mladoturke in postaviti prejšnjo vlado. Ostalo vojaštvo — pod poveljstvom mladoturških častnikov — pa je nasprotovalo tej nameri. Vsled tega je hotel Azim paša s svojimi vojaki, ki tvorijo takorekoč jedro turške vojske, z nasajenimi bajoneti prodreti mladoturške vrste, katere so odgovorile z ognjem iz pušk in mitraljez. Padlo je baje mnogo mrtvih na obeh straneh, dokler se ni dosegel primeren kompromis med vojujočimi se političnimi strankami.

Ta dogodek karakterizira na eklatanten način Turčijo kot popolnoma nesposobno državno telo, ki je nezmogočno daljšega lastnega življenja. Vidi se pa tudi iz tega, da je Turčija umetno vzdrževana država kot protitež slovanski ekspanzivnosti na Balkanu. Kakor je svojčas oficijelna Rusija stala pod vplivom Berlina, tako stoji danes Carigrad na lončenih nogah velenemske politike. Brez te je turškemu gospodarstvu za vedno odzvonilo. V isti smeri se giblje tudi vprašanje bodoče »avtonomne« Albanije.

To so tudi motivi, da je balkansko vprašanje postalo tudi evropsko vprašanje, ker so se politični interesi Germanije pri lokalizaciji balkanske vojne umaknili v ozadje vsled mlade, disciplinirane in po osvobojevanju hrepeneče slovanske duše, ki je za lastno močjo premagala umetno narejene barikade in razprostrla svoja mogočna krila za vzlet v solnčne višave svobodnega življenja in moreče teme robstva in zapostavljanja.

Ako tedaj trezno in premišljeno preudarimo vse te nagibe, moremo šele pravilno oceniti delo balkanskih Slovanov, njihovo diplomatsko spretnost in junaško moč njihove armade. Trditi, ako bi se pojavil kak neuspeh na strani zaveznikov, bodisi kako event. medsebojno nesporazumljenje, naj nikogar ne iznenačijo taki dogodki, kajti moč intrigantov presega mlade moči južnega Slovanstva, ki hoče zmagati ali umreti.

Odgovor na kolektivno noto evropskih velesil v Carigradu Porta še ni izročila, vendar se že danes ve, da ta odgovor ne bo zadovoljil zaveznikov in kakor se čuje, mislijo Slovanom neprijazne velesile pritiskati na zmogovalce, naj popuste od svojih zahtev. Sicer se je to že poskušalo doseči pri Srbiji, vendar do danes brez faktičnega uspeha. Prešnja in rožljanje s sabljo so dosegle dosedaj le podaljševanje — noč.

Pojutrinšnjem se tedaj pričakuje z vso gotovostjo, da gromenje topov in žvenket orožja zopet otvori novo ero v osvobojevalni epopeji južnega Slovanstva.

Dolgotrajnost in velikanske žrtve dosedanjih krutih bojev so sicer utrudile bojevitost balkansko prebivalstvo in nekako tiho žalost je opaziti, posebno v srbskem prebivalstvu, ki se pogosto izraža v obupnem vzdihovanju.

Toda vera v zmago in spomin na težke borbe preteklih stoletij jim daje gigantsko moč, da so pripravljene na vse, da celo na to, da izgine Srbstvo kot samostojen faktor in potem gorje njim — Svabom. Svoje prave sovražnike pozna srbska raja in morda se ne motim, da bi jim bil Turek, ako bi imel še kaj lastnega življenja v sebi, dobrodošel zaveznik proti onim, ki ovirajo razvoj balkanskih držav.

Stisnjena pest, mračen pogled in škripajoči zobje nudijo človeku strašen prizor, katerega sem doživel sam v družbi inteligentnih Srbov. Z nožem se je zabodel v roko, da je brizgnila topla kri na kavarniško mizo in prisegel po staroslovanskem načinu strašno maščevanje nad švabskim intrigantstvom.

In taki pojavi niso osamljeni. Vse čuti na sebi nekako težko breme in težko bi bilo brzdati to ljudstvo, ako bi se uresničile želje grofa Sternberga.

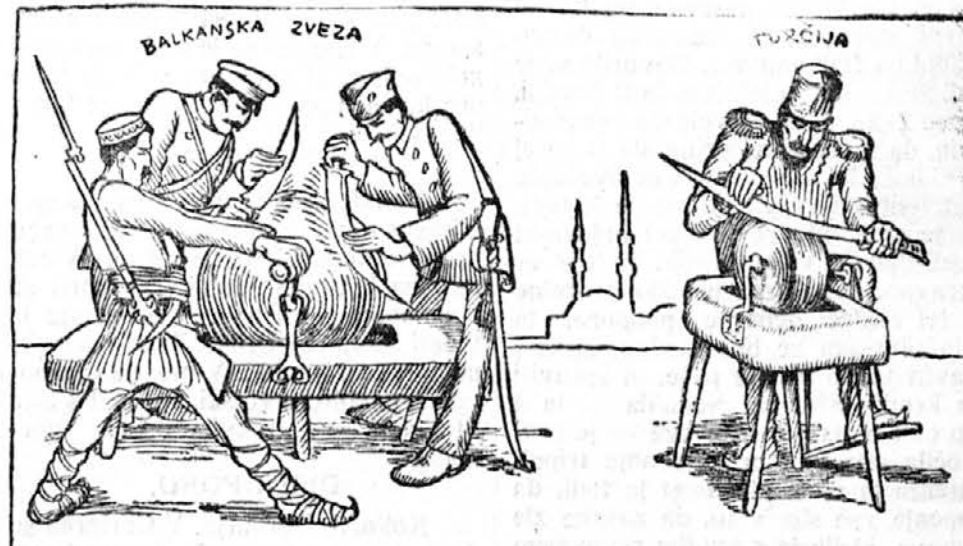
Sinoči so se vsled hudega viharja, ki je razsajal v Belgradu, potrgale nekatere glavne električne žice in mesto je ostalo večinoma nerazsvetljeno in tema je bila neprodajna, poleg tega je pa tudi precej gosta megla ovirala pogled, da človek ni videl niti ped pred seboj.

Kar naenkrat — ravno ob pol sedmi uri zvečer — se zasveti po terazijskem okraju širok svetel pas, ki se je polagoma pomikal proti paliluskem okraju in tako razsvetljeval mesto kake pol ure, na kar je nastopila zopet prejšnja tema. Ni treba šele povdarjati, da je bil to električen reflektor iz Zemuna. Na vsak način je bil to krasen prizor, katerega posebno Tržačani dobro poznajo, kadar pride kaka bojna ladja v pristanišče in razsvetljuje tržaško obalo.

Tukajšnja »Narodna banka« in »Srpska privredna banka« sta sklenili, da zvišate dosedanje delniško glavnico za razširjenje njunih delokrogov. Ustanove se namreč v vseh večjih krajih Nove Srbije podružnice in ekspoziture, kakor n. pr. v Bitolju, Skoplju, Prizrenu, Prištini, Veleusu itd. Tudi ostale srbske banke so že začele s predpripravi za ustanavljanje novih finančnih zavodov v novo osvobojenih krajih.

Ker je nemškemu kapitalu za sedaj zaprta pot vsaj v Srbijo, pride v poštev edino francoski in angleški kapital. V poslednjem času pa

Nova vojna.

Balkanska zveza:

Hajd junaki, hajdmo bratje, dobro meče nabrusimo. Ker molčijo diplomatje, mi z orožjem govorimo.

Turčin:

Brusi meč se moj nabrusi, reči me v veliki sili — ti mi rešiti poskusi, kar so drugi izgubili.

Črnogorec (vrti brus):

Dobro brata mi brusita, meč nabrusen dobro rani, predno Turka pokosita, moj bo Skader na Bojani.

Turčin:

Slabo kaže, slabo kaže, kos za kosom nam propada, če se vojska ne izkaže — pridejo do Carigrada.

Balkanska zveza:

Trdna badi naša zveza, nič ne dajmo se motiti, naj kdorkoli vanjo dreza, hočemo edini biti.

Srbin:

Moje delo je končano, toda ni vse moja zmaga, dokler vse ni poravnano, bratu zvesto brat pomaga.

Turčin:

Prišli bodo hudi časi, kje še koncu bo viharja — a v državni naši kasi — davno že ni več denarja.

Bolgari:

Bratje, težek boj nas čaka, ne pustimo mi Odrina, sladka smrt je za junaka, kadar kliče domovina.

Turčin:

Brez orožja in brez hrane, slaba je armada naša, kaj potem nam še ostane, če ne reši nas Goltz paša?

so veliki denarni zavodi v Ameriki zaprosili srbsko vladu za dovoljenje, da ustanove v Srbiji večjo eksplozivno držižo, katere naloga bo gradba novih železničnih prog, prometnih cest, razširjenje in regulacija pristanišč in voda ter izkoriščanje vodnih sil ter sploh vsa večja podjetja. Ker zahtevajo ameriške družbe mnogo manjše privilegije kot francoske in angleške, bi bil s tem dan krut udarec naslednjim. Vsled tega se vlada — z ozirom na dosedanje politični položaj — še ni odločila na nobeno stran. Upati pa je, da je iskreno prijateljstvo Francije napram balkanskim Slovanom močnejše kot ameriška konkurenca.

Ker je v novo osvobojenih krajih zapustilo več turških rodbin svoja domovja, razdelila se bodo ta posestva onim Srbom, katerim so

bila pod turško vladu nasilno odvzeta. Tudi več Staro Srbijancev, ki so dosedaj živeli v Srbiji, se je povrnilo v svoje rojstne kraje.

Bolniki izpod Drinopolja še vedno prihajajo, med katerimi je še vedno 20% obolelih od »tifusa«. Vsled tega je sanitetni oddelek vojne ministrstva odpisal večjo količino »seruma« pod Drinopolje, kakor tudi v novo osvojene kraje, kjer se tifus naglo razširja, posebno med vojaštvom in turškimi vjetniki.

Ogromne so pač žrtve, katere prinaša današnja generacija na oltar bodočnosti in vsega zaničevanja so vredne one hijene, ki te nadčloveške žrtve zasmehujejo in — izživajo. Mars.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V sencu jezuita.

(Dalje.)

Ko so prišli na cesto, je izpodbodel žival in jahal hitreje, dokler ni bil s kraljem vstric.

»Kaj hoče ta človek?« je vprašal kralj.

»Sir,« je vzkliknil Le Mahu, »novice prinašam Vašemu Veličanstvu — novice iz Tuilerij.«

Kralj se je zdrznil.

Mignil je z roko, in veljaki, ki so ga obdajali, so ostali par korakov zadaj.

Kralj je jezdit dalje.

»Jahaj sem,« je velel Le Mahu. Ta je zajahal tesno h kralju.

»Sir,« je rekel Lemahu, »jaz vem, kje je vojvodinja Fontenbloška.«

»Kdo pa si?« je vprašal Franc I. in prebledel.

»Ubog, neznanen oficir, izgubljen na najnižjem klinu lestvice, sir!«

In nesramno je dodal:

»Toda nadejam se, da vaše Veličanstvo v svoji dobroti ne bo pozabilo ubogega vruga, ki se je žrtvoval...«

S studom je kralj pogledal človeka, ki ga je terjkal tako odurno že naprej za plačilo.

»Kaj hočeš?« je orasal.

»To bo presodilo vaše Veličanstvo samo, ko mu povem svojo novico in zaslugi.«

»Kakšna je tvoja zasluga?«

»Takšna: ko je vse odšlo od hiše pri Tuilerijah, sem si jaz umislil, pa sem ostal tam!«

»Aha!... In si videl kaj?«

»Videl sem, kako je stopilo iz tiste hiše pet ljudi: tri ženske in dva moška. Ena izmed tistih treh žensk je bila preoblečena za kavalirja, izmed vseh treh sem spoznal eno samo — kar pa se tiče obeh moških, nisem poznal nobenega.«

»Pa katera je tista, ki si jo spoznal?«

»Poznam jo, ker mi je bila čast, da govorim v tem trenutku z vašim Veličanstvom — milost, ki ostane neizbrisna v mojem bednem življenju, tudi če bi je vaše Veličanstvo blagovolilo pozabiti...«

»Dobro, dobro, ne pozabim je. Nadaljuj.«

»Torej sir, ko so odšli iz hiše pri Tuilerijah, mi je prišlo še nekaj na um: kaj, ko bi jim sledil? In če bi se zahotelo vašemu Veličanstvu, videti čez pol ure vojvodinjo Fontenbloško, ga rad povedem k njej.«

Kralj se je obrnil na sedlu.

»La Šantenjré,« je dejal, »pošlji gospoda De Monklara k meni.«

»Evo me, sir,« je rekel veliki profos, ki je jahal par vrst zadaj.

Monklar je pognal svojega konja in zajahal tik ob kraljevo stran.

»Monklar, je dejal Franc I.,

»ukazite jutri spisati nakaznico za tisoč tolarjev po šest liver za mojo zakladnico, na ime...«

To reki je pogledal Lemahuja s tistim vprašujočim, nesramnim pogledom, ki ga je rad privzemal tuintam.

»Aleša Lemahuja, oficirja pri arkebuzirjih njegovega Veličanstva,« je odgovoril Lemahu.

Monklar ga je pogledal z brezbriznostjo.

Niega ni presenečala nobena reč, ali vsaj zdela se je, da ga ne preseneča...

»Ali si zadovoljen?« je povzel kralj.

»Vaše Veličanstvo me obsiplje preko zasluge,« je dejal bandit in se nasmehnil.

Šest tisoč liver je pomenilo zanj v resnici nenadejano premoženje.

Toda po svoti, kakor je cenil kralj prišeno novico, je lahko sodil svojo pravo vrednost ter sklenil, da ne ostane zgolj pri tem.

»Monklar,« je nadaljeval kralj, »izberite mi spremstvo dvajsetih mož in nadaljujte svoj pohod proti Dvoru Čudežev brez mene.«

Monklar se je naklonil in se obrnil.

Dve minute nato se je postavila za kraljem eskorta dvajsetih mož. Franc I. je mignil svojim trem zvestim k sebi in pognal konja v tek, rekoč Alešu Lemahuju:

»Jahaj naprej!«

Po ježi, ki je trajala komaj dvajset minut, je obstal Lemahu pred hišo, in kralj s svojim spremstvom je sledil njegovemu zgledu.

III.

Ciganka.

Veliki profos je bil med tem zajahal na čelo kolone, ki je korakala proti Dvoru Čudežev.

Njegov bojni načrt je bil že zdavnaj gotov.

In takšen-le je bil ta načrt v vsej svoji enostavnosti in vsej svoji grozi:

Trikot je imel dati znamenje, da je vse mirno na Dvoru Čudežev in da veliki profos lahko naskoči brez skrbi.

V sleherni izmed treh cest, vodečih v argotsko kraljestvo, je hotel postaviti Monklar past, to je, skriti v vsaki teh ulic močno četo — kakih tristo mož.

Ob danem znamenju je hotel vdreti neslišno v Dvor Čudežev ter zasesti njegovo sredo s petdesetimi arkebuzirji, postavljenimi v čveterokotniku.

Nato poslati vojake, oborožene s plamenicami, da jih zapalijo.

Prebivalci pribeže na trg v blazni grozi.

Četverkotnik arkebuzirjev začne streljati na vse strani, rokovernjači vdero v množicah proti trem izhodom in se vjamejo v pasti.

Ogenj očisti prostor rokovernjaških hiš.

A drugi dan se začne velikanski proces in pošlje na vešala vse one, ki so ušli arkebuzam.

Resnici na ljubo — saj je treba dati cesarju, kar je cesarjevega — moramo povedati, da je bil ta načrt večinoma delo gospoda De Lojola, čigar domišljija je postala silno rodovitna, kadar je bilo treba moriti in požigati... seveda z namenom, rešiti duše nesrečnih žrtv.

Načrt uničenja rokovernjačev je bil torej Lojolovo delo, a Monklar se ga je zavezal izvršiti.

Spotoma je Monklar premišljal.

Mislil je na Manfreda in na Lantnéja.

Reči, da je bil veliki profos začel sovražiti ta dva človeka, bi bilo morebiti preveč.

Monklar je imel v srcu samo eno strast — in ta strast je bila bolj iz davne preteklosti.

Duša velikega profosa je bila obrnjena proti temni in skrivnostni prošlosti, ki je odevala vse njegovo življenje z žalnim pajčolanom.

Dasi pa Monklar ni sovražil mladih mož, ki ju je imenoval poglavarja rokovernjačev, si je štel vendarle v častno dolžnost, da ju obesi prej in višje ko more.

(Dalje.)

Zadnji koraki.

Vsled popolnega neuspeha pri Porti, se je obrnila evropska diplomacija še enkrat do Bolgarske. Ta korak pa ni imel toli sličnosti z intervencijo, kot z vprašanjem, če bi bolgarska vlada ne hotela počakati še nekaj časa, da posredujejo veleposlanci v Carigradu. Veleposlanci namreč kljub vsemu še upajo, da se vendarle še najde podlaga, na kateri bi se zamogla pogajanja nadaljevati.

Ta korak v Sofiji je bil popolnoma neumesten, zakaj človek bi ga pač pričakoval jedine v Carigradu. Če mislijo velesile res še kaj ukreniti, potem se naj obrnejo naravnost do Porte. Če bi bili nasproti tej kazali dovolj energije, bi danes že davno vladal na Balkanu mir. Govorilo se je tudi že o novi kolektivni noti Turčiji, a vse kaže, da so si velesile premislile in, da do tega ne pride, da se torej še ni dosedaj nič storilo v prepričanje nadaljnjih bojev. Zanimivo pa je tudi, da je prvi interveniral pri bolgarski vladi nemški veleposlanik. To je sicer naravno, kajti, brez nemške moralne in tej sledeči denarne podpore, bi Mladoturkom ne bilo možno, strmo-glaviti vlado Nazim paše, in spravi-ti do krmila Klamila. Nemčija in ž njo ostale članice trozveze — je pre-prečila mirovna prizadevanja tripel-entente in njena dolžnost je tudi, da napenja vse sile v to, da zavrne zle duhove, ki jih je s svojim ravnanjem izvala. Napenja je pač le način. Go-vore pa tudi v merodajnih krogih, da je nemška diplomacija obljubila Mladoturkom, da po končanih sov-ražnostih izide Bolgarija iz teh brez Odrina. Ko pa to ni držalo, je prišel nov monstrum Nemčije, oziroma tro-zveze, da se naj Bolgarska zadovolji z — polovico Odrina. Ker tudi to ni obveljalo, je sledil sedaj tretji korak, že označena intervencija, oziroma vprašanje. Ker se pa tudi to noče ob-nesti, je seveda avstrijsko, kakor tu-di rajhovsko nemško časopisje strašno razjarjeno, ter vidi v tej nepo-pustljivosti le — panslavistično agita-cijo balkanskih zaveznikov.

Nemčija torej ni mogla dati Mla-doturkom Odrina, zato pa jim je dala — uboj. Jeden najposobnejših turš-kih državnikov in vojskovodji, Na-zim, je moral pustiti življenje, s tem pa tudi vsa bodočnost Turčije, v še danes nerazločeni temi. Usoda na bojnih poljanah ima Turčiji vsiliti to, kar je Nazim že obljubil, ni pa izklju-čeno, da še več. Mladoturki pa danes tudi če bi hoteli, ne morejo odstopiti Odrina, kajti, kakor hitro bi storili kaj takega, bi ves prevrat ne imel ni-kakega pomena. Da bi bil pritisk na Bolgarijo tim izdatnejši, je zagrozila Nemčija, da ne privoli v nikako ope-racijo proti Anatoliji (Mala-Azija). Rusija, ki je to nameravala, je riski-rala s tem nevarnost nemškega na-pada z oboroženo silo. V zvezi z Nemčijo, je zopet začela groziti Ru-munija Bolgarom, da jih odvrne od nadaljne vojske, a Srbija zopet ima nasprotnika v Avstriji.

Jasno je torej, da vsi koraki Nemčije niso imeli drugega namena kot, zastaviti zmagovalnemu ju-go-slovanskemu orožju pot. Načrt sicer ni bil slab, a preprečila ga je jugoslo-vanska vztrajnost in neuklonljivost, dobiti nazaj sto in stoletja teptane narodne svetlinje. Solnce svobode je vzšlo balkanskim narodom in danes noče več zatoniti. Balkanskim Slo-vanom sije nov dan, dan slave in moči!

NADALJEVANJE POGAJANJ.

Dunaj, 3. februarja. V dobro in-formiranih krogih se zatrjuje, da se

bodo nadaljevala kljub temu, da iz-bruhne vojna iznova, mirovna poga-janja. Vršila bi se na ta način, kot so se v Švici za časa tripolitanke voj-ske.

DENARJA MANJKA.

London, 3. februarja. V tukajš-njih dobro informiranih krogih tr-dijo, da Turčija v inozemstvu ne mo-re nikjer dobiti posojila, ki ga potre-buje za nadaljevanje vojske. V Cari-gradu upajo na denarno moč vseh muzlimanov širom sveta, katerim bi se naj izdali razni državni boni ter amortizacijski kuponji.

SEJK UL ISLAM.

Carigrad, 3. februarja. Sejk ul Islam je izdal na verski zbor in narod poziv, da naj vsakteri pomaga s pri-spevki. V Smirni se je nato ustanovil neki odbor, ki se je zavezal, da hoče preskrbeti bojne uprave za pet bata-lionov.

CARIGRAD.

Dunaj, 3. februarja. Mesto danes nikakor nima zunanosti, da preti pred vrati strašen sovražnik. Vlada splošna letargija. Vojni transporti so popolnoma prenehali. Po mestu je videti šetajoče oficirje. Tudi v kavar-nah jih sedi mnogo. V mošejah pripo-vedujejo softe o vojski. Promet s San Stefanom se razvija docela nor-malno.

DEH OPORO.

Kolin, 3. februarja. V Carigrad so dospeli radiotelegami, glasom kate-rih se je poveljnik Odrina, Sukri paša zarotil, da pride po končani vojski v Carigrad, osvetiti umorjenega prija-telja Nazim pašo. Maršal Fuad paša si je dal navesti imena onih oficirjev, ki so bili prisostvovali Nazimovemu umoru. Kurdi pred Cataldžo se pun-tajo in ne izvršujejo odredb, došlih iz Carigrada. Enver bej se je napotil v Hadem-Köj, da dobi tamkaj stika z armado in jo potolaži, kar pa se mu ni posrečilo. Predno je še dospel do vojske, so ga odstranili nazaj v Cari-grad.

BOLGARIJA VSTRAJA.

Sofija, 3. februarja. Tukajšnji veleposlaniki so se obrnili do bolgar-ske vlade, če bi bila pripravljena sto-piti v nova pogajanja s Turčijo, ter odožiti še za nekaj časa vojne ope-racije. Bolgarska vlada je odgovorila, da o novih pogajanjih toliko časa ne more biti govora, dokler Turčija ne odstopi Odrina popolnoma Bolgariji. Če Turčija noče v to privoliti, potem je vsako nadaljno prerekanje za mir, oziroma nova pogajanja, nele brez-uspešno, marveč tudi popolnoma ne-smiselno.

Dnevni pregled.

† Nagl. Na Dunaju je umrl kar-dinal Nagl, bivši tržaški škof. Naglovo ime je v Sloveniji dobro znano iz časa Rimanjev. Slovenci na jugu so imeli dva škofa, ki jim nista bila posebno naklonjena, to sta bila Flapp in Nagl. Usoda je ho-tela, da sta umrla oba v kratki do-bi drug za drugim.

Zamaknjena Johana v Vodica-h — vzbujala toliko zanimanja, da po-staja zadeva čim dalje bolj kričeča. Zamaknjeno je pojav, ki spada v področje psihiatrov ali — sodnikov — kajti zamaknjeno je ali dušev-na bolezen — ali pa — sleparija. — Danes podajamo samo kratke po-datke o zamaknjeni Johani iz Vo-dice. Johana je služila za kravjo de-kl v samostanu v Repnjah — po-tem pa je šla v službo v samostan na Reko. Iz Reke je prišla v farovž

v Vodice. Tu je začela Johana na-enkrat pripovedovati, da se ji Ma-rija prikaže, da jo prime za roko in da jo pelje s seboj v vice. Tam v vica-h vidi Johana duše, kako trpijo in kako potrebujejo pomoči, nam-reč maš. (Zato je imel prav tisti du-hovnik, ki je rekel, da je bil tisti ze-lo pameten, ki je vice iznašel.) Jo-hana se zdaj zamakne vsak tork, ali v sredo, v petek in v nedeljo ob 3. pop. Kadar je zamaknjena, leži v I. nadstropju v lepi sobi vodiškega župnišča. Župnik Žužek sedi navad-no poleg postelje in se pogovarja z zamaknjeno Johano. Kadar pridejo ljudje gledat, govorita župnik in Jo-hana v nerazumljivem italijanskem jeziku, da ljudstvo ne razume. Jo-hana leži na postelji z razprostrtimi rokami, noge navskriž kakor Kri-stus na križu. Med tem krvavi na rokah, na levi strani in na glavi, ka-kor Kristus. — Po predstavi pa vse mine in sledovi izginejo brez sledu. Pretekli petek je bilo v Vodica-h radovednega in lahkovernega — ljudstva na stotine. Nastal je v fa-rovžu tak naval, da so držaj pri stopnicah podrli. V gostini pri Lu-žarju v Vodica-h, je bilo toliko voz, kakor na dvorišču pri Figovcu v Ljubljani, kadar je največji semenj. Pripoveduje se seveda med ljudmi mnogo izmišljenega. Tako se pravi, da je Johana kadar je zamaknjena, tako težka, da je nihče ne vzdigne, celo farovski hlapec ne, ker je taka, kakor bi bila na križ pribita. V svoji zamaknenosti Johana pripo-veduje razne stvari — posebno o vica-h. Pravi, da tisti v vica-h največ trpe, ki opravljajo. (Seveda!) Ljudje jo vprašujejo, kje so n. pr. duše umrlih ljudi — in Johana ve za vsa-kega, ali je v nebesih, v vica-h ali v peklu. Tako je bila vprašana, kje je duša pokojne župnikove kuharice Urše, in Johana je odgovorila, da je v nebesih. Vprašali so jo, kje je duša rajnega Lužarja, Johana pravi, da je v vica-h in da potrebuje po-moč. Vprašali so jo tudi, kje je duša umrlega Aleševca, posestnika iz Vo-dice, ki se je pred par leti obesil — in pravi, da je v vica-h, (za rešitev potrebuje 60 maš in 60 rožnih ven-cev). Ljudstvo pripoveduje, da vsak ozdravi, kdor je bolan, če pride Jo-hano obiskat. Zato so začeli zadnje čase vozit v Vodice razne bolnike. (Doselej brez uspeha.) Torej, kakor se vidi — zopet nov Lurd. Ljudje govore, da je zamaknjena Johana svetnica. Tercijalke imajo veliko ve-seleje in raznašajo slavo nove svet-nice po vseh vaseh. Mundus volt de-ci-pi... To so nekatere podrobnosti o tem, kar se godi zadnje čase v Vodica-h.

Drobiž iz Štajerske. V bližini Laškega trga se klati pred kratkim iz zapore izpušeni Andrej Drevenšek. Prijeli so ga radi tatvin po cerkvenih nabiralnikih. Tudi to-krat je poskusil na več krajih, pa se mu je posrečilo le v St. Juriju, okraj Sv. Krištof. Pokradel je za pribli-žno 19 K denarja. — V Perneku je neki premožni posestnik v zad-njem času jemal neprenehoma svoj v tamošnji Raifaiznovki naloženi de-nar, ne da bi označil pravi vzrok. Ker se je to ljudem čudno zdelo, so ko je zopet dvignil 1000 K obvestili orožništvo, ki je prišlo neko cigan-ko. Ta je starčku izjavila že do 2000 K pod pretežco, da mu pre-skrbi »izveličanje«. — V Podgor-ju pri St. Juriju ob Juž. žel. je koval posestnik Zdojšek razbeljeno žele-zo. Košček železa je odletel otroku — dveletnemu sinčku, ki je gledal očetovo delo, v levo oko, ter mu je izžgal. Otroka so nezvestnega pre-

peljali v Ljubljansko bolnico. — V Gradcu je odložil nadvojvoda Fran Ferdinand protekcijo nad dru-štvom »Srebrni kurir«, kojega nam-nen naj bi bil, podpirati rezervnike. Društvo je imelo svoj »Kino«, kate-rega so pa baje izrabljali podjetni-ki v sebične namene.

Grozna nesreča. Dne 28. janu-erja se je peljal posestnik Anton Slokan iz Oplotnice pri Celju z vo-zom, obloženim s hmeljem na po-stajo Sent Peter v Savinjski dolini. Pri odlaganju hmelja, je padel Slo-kan tako nesrečno na železniški tir, da si je strli lobanjo. Njegov položaj je brezupen. Slokan je oženjen in je oče več nepreskrbljenih otrok.

Papiga pri telefonu. Waldor-Astoria-hotel v New-Yorku je bil pred kratkim priča čisto posebnega dogodka. Gospodična Smithova, te-lefonistka hotelske centrale, je bila poklicana k telefonu iz sobe, kjer je bil nastanjen neki zakonski parček. Na običajni »halo« pa telefonistka ni dobila pravega odgovora, ampak je zaslišala samo ta stavek: »Kako si lepa ljubica!« Telefonistka je vpra-šala v ostrem tonu, s katero števil-ko mora sobo zvezati. Tu pa je zo-pet dobila odgovor, da je lepa, da je srčkana, »daj mi poljubček« itd. Gospodična je jezno odzvonila, po-klcala je hotelskega slugo in mu je naročila, naj gre pogledat, kdo je v dotični sobi tako predrzen, da si ji upa praviti take stvari. Ko je sluga stopil v sobo, je zagledal pri tele-fonu — papigo, ki je nato s klju-nom zagurala proč slušalo. Papiga je torej naučene stavke govorila v telefon. Človek, bi ne verjel, kaj je vse v tej Ameriki mogoče!

Z motorom na mesec. V enem izmed poslednjih shodov francoskega fizikalnega društva se je obrav-navalo o tem, ali bi bilo mogoče napraviti dandanes tak motor, ki bi lahko poletel na mesec. Fantastične sanje Julesa Verneja so postale torej povod za resne težnje znanstvene-ga društva. Fizikalno društvo je se-veda obravnavalo o tem, če je sploh mogoče misliti, da bi kak motor lahko deloval tudi v brezračnem prostoru. Razume se, da bi podoben motor ne mogel imeti kakakega prak-tičnega pomena. Fizik Esmanlt-Fel-terie, ki je govoril na shodu fizi-kalnega društva o tem predmetu, pravi, da bi bilo mogoče napraviti tak motor. Na svetlobnem žarku bi lahko prišli na mesec v 1 1/3 sekun-de, ker je mesec, kakor je znano, oddaljen od zemlje 384.000 km in napravi svetlobni žarek v eni sekun-di pot 300 tisoč klm. S takim sred-stvom pa človek seveda ne more računati. Tudi se ne bi mogel za-nesti, da bo nekoč mogel poleteti na mesec, ker potrebuje aeroplan neobhodno zrak. Tudi najpopolnejši in najmočnejši aeroplan bi padel ta-koj na zemljo, kakor hitro bi se zna-šel v prostoru brez zraka. Z aero-planom ne pridemo torej niti na me-sece, niti v nebesa. — Edino sred-stvo, s katerim bi se lahko v daljni bodočnosti podali na daljše potova-nje na mesec, bi bil takozvani re-akcijski motor, katerega bi nepre-nemoma gonila ali para ali zgoščen plin ali pa eksplozija plinov strel-nega prahu. Tak motor bi deloval v prostoru brez zraka še veliko bolj-še, nego v zraku, ker ne bi imel trenja. Neki francoski inženir je pre-mišljeval in preudarjal, kako daleč bi lahko prišel tak motor. Posledica tega preudarjenja pa nam ne pusti mnogo nade, da bi prišli nekoč na oni način na mesec. Ako bi hoteli predmet, ki tehtja en kilogram za-poditi z zemlje tako, da ne bi vsled

svoje privlačnosti padel nazaj na zemljo, bi mu morali napraviti na-enkrat ali polagoma gibajočo silo 6.371.000 kilogramov. Da bi spravili tak reakcijski motor na mesec, bi potrebovali približno 217 milijonov kilogramov. Ako bi torej hotel na-praviti tako potovanje človek, ki bi tehtal recimo sedemdeset kilogra-mov, bi potreboval motor, ki bi na-pravil sedemdesetkrat tako delo. Pri tem pa ni naznačena niti vaga motorja niti gorljivi plini. Tudi pot-nikov provijant ni pri tem všteti. Recimo, da bi prišel naš popotnik iz atmosfere ven, da bi letel v prostoru brez zraka in da ne bi bil več privlačen na zemljo. Tu ne bi ni-ka-kor mogel voditi svojega motor-ja. Ako bi hotel doseči svoj cilj, bi moral leteti neprenehoma s stopnju-jočo se brzino, pri čemer bi bilo po-treba ogromno množico energije, ki bi se pri tem porabila. Še najbolje bi nam služil za to radium; toda ta bi prišel zelo drago, in tako ne bo s popotovanjem na mesec nič... Pa še dolgo ne bo nič...

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Grozno maščevanje ljubosimne žene. Tle dni se je na Reki sprla 26-letna soproga Franca Maršaniča z 18letno Hedviko Ridentiovo in ji pljusnila v obraz zvepleno kislino. Maršaničeva je namreč mislila, da ima Ridentiova ljubavno razmerje z njenim možem. Ubogo deklico so odpeljali z rešilnim vozom v bolni-co; izgubila bo levo oko. Kakor se je pozneje dognalo ni imela Riden-tiova nikakih stikov z Maršaničem.

Obglavljenje v Nancyju. Dne 22. januarja so obglavili v Nancyju z giljotino tridesetletnega morilca Gerarda, ki je usmrtil osemletno de-kllico. Giljotina je stala na dvorišču pred ječo: okrog nje se je tlačila ogromna množica gledalcev. Ob 8. uri zjutraj je prišel zagovornik s sodnimi organi v obsojenčovo ce-llico. Gerard je bil popolnoma miren in je rekel na nagovor svojega ad-vokata, naj ohrani mir, ravnodušno: »Dobro.« Nato se je oblekel in se je nekaj časa pogovarjal z duhovni-kom. Nato je prisostvoval maši, pri kateri je nepretrgoma godrjal, da ga zebe, in da ga stresa mraz po hrbtu. Da bi se ogrel, so mu dali steklenico ruma. Nato so ga izročili rabeljevim pomočnikom, da bi ga napravili v poslednjem »toaletu«. Advokat mu je dal cigareto, katero je mirno poka-dil. Nato je Gerard prosil svojega zagovornika, da bi sporočil njego-vim sorednikom, da jih prosi odpu-ščanja. Ko mu je ta to obljubil, ga je Gerard prosil še za eno cigareto. Prižgal jo je, vtaknil v usta in je stopil z gotovim in trdim korakom na giljotino. Z gorečo cigareto vzo-beh se je dal mirno privezati na usodno desko. Pol ure nato je za-žvižgal nož (conperet) giljotine in obsojenčeva glava je padla s cigare-to v ustih, v koš...

Ljubljana.

Janko Nepomuk Jeglič naduči-telj in saldiran fant od fare, se je se-daj nekaj restaviral; misli, da je njegova manipulacija s saldiranimi računi že pozabljena. — Pa ne bo nič! — Zadnje čase je prav pridno na delu. Zakaj? Rad bi kako »ver-tušal« menda še druge saldirane rač-une, ki še niso bili v javnosti. Muki, Muki, zaman je Tvoj pot, zaman Tvoj skesani obraz, kajti, kar se ne stori, se ne zve, kar je pa storjeno, ostane. Malo te grize, kaj ne Muki. Bodi no pameten, zgubi se vendar

MIHAJL SADOVEANU:

Pokojnica.

(Konec.)

»Vam smem postreči s čašo vode, gospod Nekulaj? Žela vas, kajti danes je jako toplo zunaj. Mor-da želite mal zajutrek. Takoj pripra-vim kaj od kuretnice. Danes sem jaz gospod, žena, ki mi streže, se je od-peljala v mesto, da nekaj nakupi. Glejte, tukaj je »sladko« in tukaj sveža voda, tačas grem, da pripra-vim kuro.«

Nekulaj je odšel, nato se je zo-pet vrnil in začel znova pripove-dovati. Bolgar je odgovarjal s tihim glasom in zamišljeno ter se otožno oziral okrog sebe.

V tej sobi je živela Raluka Njena oblacija so še visela na klinu v ozadju. Njena slika je stala v temi med obema oknom, skozi katere je prodirala vijoličasta svetloba. Bila je majhna, zarumenela slika pokoj-nice, toda pri pogledu nanjo je za-čutil hitreje utripanje srca in gospa ki ga je ljubila, se je prikazala iz sence preteklosti.

Kakšna gospa! Bila je iz nižje-ga sloja in je vžila malo izobrazbe, in vendar je bil njen čut velik in res-ničen. Zdelo se je, kakor bi še nekaj preostajalo od njene pohotne ljubez-

ni v solnčnem svitu in v dišavah zunaj.

In oskrbnik je odhajal in prihajal ter neprestano govoril. Prinesel je kokoš, prinesel je vina — toda boljar je skoro pozabil poseči, je ostal malobeseden in bil zamišljen, kajti v njegovi duši kakor tudi v sobi je vladeal »nekoč« in je tkl staro ljudstvo in napolnjeval vse, kakor timi vonj suhih cvetic, ki so opominjale na davno preteklo čase.

Čez nekaj časa sta šla iz hiše in se obrnila proti gozdni senožeti. Solnce se je nagnilo. Ko sta šla tako se je zdelo, kakor bi tekali solnčni žarki, ki so sijali zlato skozi vejice, na njunih straneh. V skrivnostni senci pa ugasnejo svetle luči. Visoke bilke so zašumele, in cvetoče trave so zadrhtele pri vsakem koraku. Drobne kobilice so skakale skozi svetlo zelenje, lahek piš je vel nad njim, in tiho je šelestelo in šepetalo v drevesnih vejah.

»Tukaj, med temi krasotami, sem se postaral,« je dejal vzdihuje oskrbnik. »Nisem jih mogel zapu-stiti. Vsi kotički so mi ljubi in vsa drevesa, ki sem jih našel nekoč tu mlada in vitka. Poglejte samo širo-ko senco, ki jo pošiljajo sedaj moji žalostni starosti. Vse mi je drago, kajti vse me spominja Raluke; tukaj je umrla, in tukaj hočem umreti tudi jaz.«

Starec je prenehal, in njegove oči so izražale globok bolest. Čez nekaj časa je zopet pričel: »Ko je postala bolna — to je bilo za časa, ko ste odpotovali, gospod Nekulaj — se je vedno mudila tukaj, na teh s travo odetih stezah ali bregovih gozdni senožeti. Moral sem jo nositi in ona je jokala in jokala...«

Nemo je poslušal boljar, in ma-lo po malo se je vzbujala mrtva pre-teklost. Okrogel, z dehtečimi, do pasu segajočimi travami posuti trav-nik se je razvijal pred njim, ki ga je zaključevala bela stena brez. Oto-žno so se povešale temnozelenne veje dreves k cvetkam travnika. V lah-nem vetriču so drhteli listi, in sre-brni bliski so švigali nad njimi. Sem-tertje se je oglašil detel in tolkel »toako« večera. Kos je povzdignil v visoki tišini svoj čisti glas kakor k molitvi, in iz daljave so odgovarjali njegovi bratci, kobilarji, in letali bledeč se skozi rožnati svit. Prepe-lice so se zasmejale v visokih tra-vah, in sinice so zadrževale živahno v gostem grmovju.

In zopet je pričel stari kakor v sanjah:

»...Sem sem jo moral nositi — kakor senco, komaj so jo mogle še nositi noge. Tukaj je sedla v cve-točo travo, motrila otožno modro nebo in zeleni gaj in začela je jokati. Dostikrat je molče poslušala šepeta-

nje gozda, in zopet jo je stresnila bol, in skrla je svoje prosajno ob-ličje v rokah. Vprašal sem jo: Kaj ti je, ljuba Raluka? Ona pa me je pogledala s svojimi velikimi, žare-čimi očmi in odgovorila: Nič mi ni. Pri tem je vzdihnila, kakor bi jo mu-čila bolest, pritislila roko na srce, zaprla oči...

Nisem mogel razumeti, česa ji je nedostajalo.

Pri morečem strahu in bolesti sem trpel tudi jaz z njo in je nisem mogel razumeti. Ona pa je jokala in onemogla.

Ponoči je planila iz spanja po-koncu in kričala: Nekulaj! Nekulaj! Usedel sem se k nji na posteljo in sem jo izkušal pomiriti, toda zavr-nila me je temno: Nisem te klicala, pojdi! In nisem mogel dognati, česa je revici manjkalo.

Vedno slabotnejša je postajala. Komaj sem mogel še slišati njen glas, ko mi je zašepetala: Nesj me tja na brezovo gozdno senožet! Na rokah sem jo nosil semkaj, in solze so me polivale, ko sem videl, kako blede je postajala.

Ko je prišla jesen, jo je tudi po-brala, kakor uvelo listje.

Tako je bilo, gospod Nekulaj,« je vzdihnil otožno starec, »in samo Bog ve, kako preživljam od tedaj svoje dni.«

Molčal je in strmel brez solza in z boleznimi pogledi pred se.

Vijoličaste sence so se plazile nad belimi debli brez, toda njihove visoke veje so se še rožnato svetile v žarkih solnčnega zahoda. Kosi so peli na vejah svojo večerno molit-ve, jezične srake so jih spremljale, in v goščavi so vabile s plašnim go-stolenjem penice. Poslednji glasovi poslavljajočega dne so se glasili skozi globoko tišino.

Molče in nemo je gledal stari pred se, toda boljar Nekulaj se je oziral kakor iskaje okrog v ljubkem kotičku stare ljubezni, in njegove misli so se mudile pri ženi z globo-kimi očmi in ognjeno dušo. Njegovo srce je napolnjevalo globoka žalost in trpko kesanje za jasno minulo mladostjo.

Hipoma se je zbudil oskrbnik, čigar pogledi so sledili sanjavo za-kasnelemu solnčnemu žarku, iz glo-bokih misli in tiho zašepetal:

»Odšla je, ubožica, in tako zelo sem jo ljubil.«

Boljar se je obrnil, pogledal ga je brez besede, in v njegovih očeh so zaigrale solze. Hotel je nekaj po-vedati prevaranemu soprogu, toda premislil si je in molčal.

In v tišem večeru je zašumela rahla sapica skozi drevesa. Bilo je, kakor bi tiho playala mimo duša pokojnice.

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdi v
restavracijo „Tivoli“;
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hoteske sobe

Za obilen obisk se priporoča

je vedno brezplačno na razpolago za
veselice, shode, predavanja itd. ::
po jako nizki ceni vedno na raz-
polago. ::

Alex. Heger.

že tja, kamor spadaš. Klerikalni generalštab Ti bo dal tako lepo nagrado za Tvoje moralno čisto delovanje. Če pa še neodkrito na dan pride, takrat Te bodo proglasili za liberalca in o joi, kaj bo?! Vidiš vladati nima take smrdeče stvari rada. Muki, usmili se sebe! Bo prav.

C. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku Fran Gabršku povemo danes še na uho, toda prav odločno: »Značajni (per exelence) možiček, pustite ljubljansko šolstvo in učiteljskustvo ter njega razmere v miru, pa v vsakem oziru, sicer bomo primorani razgrniti krščanski plašč prizanesljivosti. Če zazrete za tem plaščem svojo fotografijo Medusa ali pa »Konjsko smrt« bo to Vaša stvar.

— **Riz v ajdovi mokli.** Pred kratkim je bilo več molarjev pri sodišču občutno kaznovanih, ker so prodajali z rizem mešano ajdovo moko za čisto ajdovo moko. Trgovci se opozarjajo, da smejo sicer ajdovo moko prodajati, toda le, če jo kot tako in tako označeno prodajajo. Kaznjivo pa je prodajati to zmes za čisto ajdovo moko in brez označbe, da je z rizem mešana ajdova moka. Občinstvo se pa tudi opozarja na prodajo teh dveh vrst moke. Z rizem mešana ajdova moka ni zdravju škodljiva, pač pa manj vredna kot čisto ajdova. Zato je tudi cenejša. Mlinarji in molarji jo mešajo zato, ker je riz cenejši, kot ajda, in zato, ker se baje mešana boljše drži.

— **Odborova seja »Matice Slovenske«** dne 28. januarja 1913. — Gospod predsednik se spominja smrti ustanovnika Ivana Murnika. — Marca meseca bo 50 let od prvih priprav za ustanovitev »Matice Slovenske«. — Letošnja glavna skupščina bo dne 9. (devetega) marca. — Korektore zemljevida se razpošiljajo v obsejne kraje v revizijo. — Matica izkuša doseči zamenjavo publikacij s poljsko Akademijo znanosti in umetnosti v Krakovu. — Brzojavno je pozdravila svecanost Nemčicevo v Križevcih in Vukovino v Zagrebu. — Iz poročila blaginjkovega je razvidno, da se proračun za 1912 ni prekoračil. — »Matica« stopi v poštno-čepkovni promet tudi za hrvaško-ogrski del države. Poverjeniku, ki prijavljuje vsaj 20 članov, se dajo publikacije v dar, ako na to reflektira. — Rešijo se še druge gospodarske stvari. Tajnik poroča: Članov je za 1912. leto dozdaj 3370. Tekom leta 1912. so pristopili štirje ustanovniki in štirje umrli.

— **Glavna skupščina »Matice Slovenske«** bo dne 9. (devetega) marca. Samostalne predloge za to skupščino je v smislu § 3. b) društvenih pravil prijaviti odboru vsaj 14 dni prej.

— **Valčkov večer** »Slovenske Filharmonije« je privabil v hotel »Union« mnogo oboževalcev boginje Terpsihore. Dvorana je bila polna. Z galerije so se glasili vabljivi valčki, ki jih je izvajal g. Hrazdira s svojo čarobno palčico iz instrumentov »Slov. Filharmonije«. Mladi — in tudi stari pari so se vrteli kakor začarani. Valčkov večer je bil med najlepšimi letošnjimi plesi. Do jutranjih ur so se radovali navdušeni plesalci v kraljestvu valčkov.

— **»Ruski kružok«** ima v četrtek ob 8. uri zvečer v društveni sobi v Mestnem domu občini zbor. Predavanje se ne bo vršilo.

— **Štiri osebe rešene smrti.** Ko je včeraj jutraj prinesla raznašalka »Dneva« zlist list v trafiko na Dunajski cesti (Mediatova hiša) je našla vrata v veži že zaprta. To se ji je zdelo zelo čudno, kajti sicer so bili ob navadni uri (ob pol sedmih) že vsi na nogah. Zato je s silo odprla vrata in ko je stopila v sobo, je bilo v sobi vse tiho. Prestrašena stopi raznašalka naprej in zadene ob žensko, ki je ležala na tleh pri vratih. Začela jo je buditi, toda ni dobila nobenega odgovora. Ker je bilo v sobi tema — raznašalka ni mogla takoj spoznati, kaj se je zgodilo; začela je dramiti tudi drugi dve ženski, ki sta spali v sobi — toda dobila je le nerazločne odgovore. Raznašalka je videla, da se je zgodila nesreča in je hitela klicati dr. Rusa. Dr. Rus je takoj ostal in je vprašal, kaj se je zgodilo. Raznašalka je povedala, da so se v trafiko na Dunajski cesti štiri ženske zastrupile in da je nujna pomoč potrebna. Dr. Rus je takoj odšel tja, dočim je raznašalka šla z listom naprej po svoji poti. Ko je dr. Rus prišel do

trafike, ni niti prav vedel, kje se je nesreča zgodila in je mislil, da si je morebiti kdo dovolil predpustno šalo. Ko pa je stopil v slabo razsvetljeno sobo — je našel vse štiri ženske na posteljah v nezvesti. Ko jih je začel buditi in izpraševati — je spoznal iz posameznih besedi, da so se ženske res zastrupile. Ena je pravila, da so prejšnji večer imele za večerjo pečenko in da je ponoči postalo vsem slabo — na kar so druga za drugo obležale v posteljah — in so čakale rešitve, v mnemu, da bodo slabosti same prešle. Toda to bi bilo skoraj postalo usodopolno. — Kako se je vse to zgodilo? V malem stanovanju poleg trafike so prebivali trafikantka gospa Antonija Saje, gospodična Tavčar s svojo šestletno hčerko Ireno in služkinja. Stanovanje se od vseh strani dobro zapre. Po navadi je služkinja zvečer naložila še premoga v štedilnik, da bi bilo v stanovanju gorko. Tako je storila tudi prejšnji večer. Po neopredelnosti pa se je gornji del štedilnika s pepelom in premogom tako zabasala, da dim ni imel prost odhoda. Začela se je torej razvijati ogljikova kislina, ki je smrtno nevarna in lahko zaduši človeka. Ko se je torej kislina začela razvijati, je postala najprej g. Saje tova slabost; začela jo je boleti glava in je bila vsa omotena. Mislila je, da je to od jedi. Ko ji je hotela gdna. Tavčarjeva pomagati, je naenkrat sama oslabila in je padla po tleh. Na to je postalo slabo tudi služkinji — hotele so druga drugo pomagati — toda nazadnje so vse omogle. Omamljene od slabosti so obležale. Tako jih je našla jutraj raznašalka »Dneva« tako jih je našel tudi dr. Rus. Ko je prišel dr. Rus je bila gospa Saje tova že popolnoma omamljena in v nezvesti — od drugih dveh pa je dr. Rus zvedel o zastrupljenju. Ker pa so se ženske tembolj zavedale — čim več zraka je prihajalo v sobo — je prišlo dr. Rusu na misel, da je morebiti kje drugod vzrok »zastrupljenja«. Toda zaperca v štedilniku je bila odprta in šele počasi se je pokazalo, kje je vzrok nesreče. Ker je ogljikova kislina lažji od zraka je napolnila najprej gornje plasti. Zato je največ trpela gospa Saje tova, ki je imela najvišjo posteljo, na druge pa je posebno slabo vplivalo, če so stale, ker so vdihavale ogljikovo kislino. Dr. Rus je odprl okna in vrata in to je ugodno vplivalo. Gospa Saje tova je prišla šele po eni uri k zavesti. Vse ženske so tožile, da jih grozno boli glava in da jim je slabo v želodcu. Zato so sklepale, da so zastrupile. V sobi se je zbralo kmalu več ljudi, prišel je tudi g. dr. Plečnik, ki v hiši stanuje in tako se je posrečilo vse ženske kmalu rešiti iz vsake nevarnosti. Po dnevi je mnogo radovednežev prišlo gledat srečno rešene ljudi. Stvar je zelo poučna, in bi se bila lahko slabo končala. Ako bi ne bila prišla raznašalka »Dneva«, bi bila ostala soba še dolgo zaprta — ogljikova kislina bi se razvijala naprej in bi bila vse zadušila. To se je tudi že večkrat zgodilo. Čudno se bo komu zdelo, zakaj se ženske same niso rešile. Toda to je lahko razumljivo, predno so mogle spoznati, kje je vzrok bolezni, so bile omotane in v omotici — tako da si niso same mogle poiskati pomoči. Zato so bile res v veliki nevarnosti in le srečen slučaj jih je rešil, da se je stvar srečno končala.

— **»Jubilejna sokolska maskerada«** je jubilejna vspela. Vse maske moramo prav podčrtati. Nekaj krasnega. V vsakem poštenem Slovencu se je malokdaj nudilo toliko izborne zabave.

— **Peti mesarskih pomočnikov** v »Mestnem domu« je včeraj ob obilni udeležbi krasno vzpel. Bilo je vse nepriljubljeno in domače. S tem moramo ples, kakršnih je bilo v tej predpustni dobi malo, z veseljem in z mačkom pohvaliti.

— **Umrli so v Ljubljani.** Leon Brozovič, krojačev sin, 10 mesecev. — Amalija Koller, zasebnica, 82 let. — Alojzija Šegatin, čevljarja hči, 8 mesecev. — Marija Kink, hči čevljarkega pomočnika, 3 leta. — Viktor Milavec, sin izdelovalca orgelj in posestnika, 5 mesecev. — Marija Žvab, dekla, 38 let. — Uršula Franz, vdova sprevednica južne železnice, 65 let. — Marija Aman, žena gostilničarja, 41 let. — Anton Rejč, bivši delavec, 72 let. — Jernej Hainer, sin usnjarskega pomočnika, 17 mesecev. — Ivan Traven,

vpokojeni dacar, 80 let. — Kazimir Kralj, sin posestnika, 4 leta.

— **Vabilo na »Slanikovo pojedino«**, ki se vrši danes, na pepelnico sredo ob 7. uri zvečer v »Restavraciji Amerika« na Glincah. — K mnogobrojni udeležbi vabita J. M. Marinšek.

— **Kinematograf »Ideal«**. »Črna krinka«, senzacijska drama v treh delih je prve vrste privlačnost, ki prekaša mnogo dosedaj kazanih dram. Popolno uspeja je tudi sijajna veseloigra z Moricem »Nadzornik spalnih voz«. Film iz vojne in Pathe Zurnal sta velezanimiva.

— **Trst.** Poštno ravnateljstvo v Trstu je strašno zanikrno. Neprestano slišimo pritožbe s strani občinstva, in sicer iz raznih krajev, a vse nič ne pomaga. Poštna direkcija je gluha; baje zaradi tega, ker prilaja večina pritožb s strani slovenskega občinstva. To je sramota! Pisec teh vrstic je doživel v tem oziru že marsikatero razočaranje. Tako na primer mu je vrnila pošta pismo, ki je bilo poslano v neko okoličansko vas, šele po preteku štirinajstih dni, odkar je bilo pismo odposlano. Dolgo časa je romalo naokrog. Nazaj je prišlo s pripombo, da je dotičnik, na katerega je bilo poslano pismo, nepoznana oseba, dasiravno je bilo poslano že nešteto krat na isto osebo kako pismo pod istim naslovom. Kje je ležalo tako dolgo časa, to je uganika. Bržkone so ga zadržali, ker je bilo od zunaj na pismu ime slovenske firme. Slovence šikanirajo na vsej fronti. Zaradi omenjene stvari je že vložena pritožba, ker to vendar ne gre, da bi se z nami tako nesramno postopalo in nas imelo za norce.

— **Pustni dnevi v Trstu.** V pustnem času morda nikjer ni tako živahno, kakor pa v Trstu. V kavarnah in gostilnah je sicer prijetno sedeti, ker vsak hip prihajajo godci in pevci in lepe punčke, toda žep precej trpi pri tem. Po ulicah je tudi živahno, zlasti ponoči. Revni ljudje si na ta način pomagajo iz stiske, ker revščina je v malokaterem kraju tako huda, kakor v tem velikem industrialnem mestu; posebno pa sedaj, ko vlada tako velika brezposelnost. — Društva uprizarjajo neprestano veselice, plesje itd. Vse se zabava in veseli. Umevno, da ima mladina največje veselje pri tem.

— **Slovensko gledališče v Trstu.** V nedeljo zvečer smo imeli na našem odru jako priljubljeno opereto »Mam'zelle Nitouche«. In dasiravno je padal dež, vseeno je bila udeležba velika. V glavnih vlogah so nastopili gca. Thalerjeva ter gg. Iličič, in Požar; bili so izborni v vsakem oziru. Odobranja je bilo mnogo. — Smeha tudi ni manjkalo, zanj je skrbel znani komik Požar. Če iz vzamemo konec, je bila opereta v splošnem dobra. Ko je bila igra končana, so nekateri povpraševali, kdaj pa bo konec, ker konca v pravem pomenu besede — ni bilo. Le redkokdaj se pripeti, da občinstvo na koncu ne ploska. V nedeljo ni ploskalo, pa tudi živžgalo ni, ampak je zapustilo gledališče popolnoma mirno. Slab konec pokvari celoten utis igre. Če je konec igre dober, odhaja občinstvo iz gledališča z občutkom; v nasprotnem slučaju pa odhaja hladno — brez občutka; v mislih ima samo konec, ker konec se človeku najbolj utisne v spomin. Zaradi tega se bo moralo pač paziti na to, da se kaj takega več ne pripeti. — Zelet; bi tudi bilo, da bi ljudje med predstavo mirneje prihajali v dvorano. Nekateri imajo zelo čudno navado; če zamudijo, prisopihajo godrnjaje in ropatajo, da je samo njih slišati v gledališču. Upamo, da se ti nedostatki odpravijo.

— **Društva.** Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju javlja da se vrši njegov tretji redni občni zbor 6. svečana ob 8. uri zvečer v gostilni »Zum Kleeblatt«, XVIII. Mitterbergasse 30.

— **Pepelnični koncert** priredi danes v kolodvorski restavraciji (I. Schrey) Slov. Filharmonija; dirigira gospod kapelnik C. M. Hrazdira. Na sporedu so same prvovrstne skladbe, med temi nova Parmova konc. polka »V medenih tednih« in kot posebnost Krügerjevi »Ogrski napevi« za skilo-

fon. Začetek ob 8. uri zvečer; vstopnina 60 v.

Maškerada.

(Premišljevanje za pustne dni.)
Pravijo, da maskerade niso več tako priljubljene in oživljene kakor včasih. Stari ljudje mislijo, da so se preživele. Mi mladi pa mislimo, da je le slučajno prišla taka doba, v kateri je sploh vse bolj resno. Težki časi, skrbi in boj za kruh tišče danes našo družbo. Zato se družba čim dalje bolj deli v »filistre« in v »boheme«, t. j. v take, ki vzamejo življenje resno in od samih skrbi pozabijo na vse posvetne radosti — in pa na take, ki jim je vseeno, žive od dne do dne in jim je glavna stvar, radost in veselje življenja. Filistri ne delajo maskerad, ker jim je veselje tuje, maskerade delajo veseli ljudje.

Današnje čase je maskerada postala dostopna najširšim slojem — dočim je bila včasih namenjena le višji bogati družbi. Seveda ni mogoče vselej napraviti maskerado nižjih slojev tako sijajno, kakor razkošno maskerado višjih slojev. Nasprotno pa je včasih ravno v predpustni gnječi velike mase najbolj živahno.

Maskerada ima svojo vabljivost. Kako je prijetno n. pr., če je kdo oblečen v domino in »vleče« cel svet. Koliko zanimivega lahko izve kdo, na svoj račun. Ne pozabimo pa, kako pogosto kostumi pokazuje žensko krasoto v taki čarobni luči, da ostane pogosto nepozabljiva v spominu.

Kaka radost je plesati s tako lepo masko. — Na maskerado pa še posebno vabi svoboda, ki vlada nemoreno. Zelo prijetno doni tikanje, ki se pri maskah samo po sebi razume. Skratka — maskerada je polna romantične, polna dovtipov in presenetljivih dogodkov. Zato vabi nase staro in mlado.

Maskerade so nastale iz predpustnih pouličnih izprevedov, ki so prišli v navado že pri Rimljanih. Grki so imeli svoje bakanale, ki so bili posvečeni vinskega boga. Grki so poznali tudi krinke, toda le za predstave na odru. Šele Rimljani so uvedli nekatere poulične maskerade in sicer ob času saturnali. Imeli so pri tem posebne običaje. V dneih od 17. do 19. decembra je bila v Rimu posebna navada — da je nastal takorekoč: »narobe svet.« Ujetnikom so se odvzele verige, gospoda je stregla sužnjem, bogatini so priredili javne pojedine. Iz teh »neumnih« dnij je nastala vesela poulična razposajenost, pri kateri je bilo vsakemu vse dovoljeno. Tako so nastali predpustni korzi, ki so se ohranili do danes skoraj pri vseh narodih. Najbolj so bili taki korzi v navadi v Italiji in v južnih deželah sploh. Posebno topla obmorska mesta so nudila včasih v teh dneih lepe prizore. Dandanes so se že marsikje opustili. V severnih krajih, kjer je bilo zunaj preveč hladno, so napravili maskerade v dvoranah. Poulične maskerade so torej bile nekdanj na čast bogov — danes pa stojimo v službi princa Karnevala.

Karnevali so nastali za časa renesanse v Italiji, ko so bogati plemiči začeli prijati veselice in ples v posebnih lepih oblekah. Karneval je italijanska beseda (carne vale — živeljo meso) in se je posebno lepo slavil v 18. stoletju. Bogato in veselja željno meščanstvo v Italiji si je izmislilo vse različne šale, s katerimi se je zabavalo. Tako je n. pr. postala navada, da so šle maske v samostane in so v prostorih, kjer so pobožne nune prebivale, napravile cel dirindaj. V Rimu so ugledne dame pogosto hodile globoko dekolirane po mestu; večji nagajivci so šli tudi v cerkve. Leta 1683. je moral papež to razvado s posebnim pismom prepovedati. Katarina de Medici je karnevalske navade prinesla s seboj v Pariz, kjer so maskerade na dvornostale kmalu zelo slavne.

Španci seveda niso hoteli zaostati in so kmalu imeli prav razuzdane maskerade. Poleg dragih kostumov so bili vedno zelo priljubljeni »domino«, ki najbolje skrivajo človeka. Za časa Napoleona so bile maskerade po celi Evropi priljubljene. V začetku 19. veka so postale maskerade vselej predpustne zabave za meščanstvo. Seveda se je ta

stvar zanesla tudi na deželo, kjer je bil zadnji dan pred 40danskim pustom splošno posvečen jedi in zabavi. K nam so zanesli maskerade iz Italije in iz primorskih mest. Naši stari Ljubljančani so se radi zabavali in so si prirejali lepe maskerade. Najlepše maskerade pa so bile sokolske, ki so se razvile posebno zadnja desetletja. Ako je letos Sokol ob jubilejni maskeradi naznanil, da bo to najbrže zadnja maskerada — je to pač znamenje, da so se tudi pri nas razmere izpremenile. Upajmo pa, da bodo tudi naši potomci ostali zvesti spominu svojih dedov in da bodo zopet z radostjo in navdušenjem slavili čas — princa Karnevala.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

BOMBARDIRANJE ODRINA. LAKOTA V ODRINU. ODRIN PADE V PAR URAH.

Sofija, 4. februarja. (Oficielno.) Operacije pred Odrinom so se včeraj ob 8. uri začele in se mesto obstreljuje.

Berolin, 4. februarja. »Berliner Lokalanzeiger« se preko Sofije iz Svilen (Mustafa-Paša) poroča, da se je tam ob 9. uri zvečer čulo ljuto grmenje topov iz Odrina.

London, 4. februarja. »Daily Mail« poroča: Odrin se bo je par dni držal. Živil tako primanjkuje, da so začeli zadnje dni klati konje.

Carigrad, 4. februarja. Oblast rekviruje konje in vozove v vojne svrhe. V mošejah se pridiguje vojska. Vezir se je včeraj del časa razgovarjal s francoskim poslanikom.

PROTI SKADRU IN ODRINU!

Belgrad, 4. februarja. Zadnjih 24 ur se prevaža veliko čet inanterije, konjenice in topništva na bolgarsko bojišče. Čete se odpošiljajo tudi v Črnogoro, da se padec Skadra pospeši.

Belgrad, 4. februarja. Srbska vojna uprava je sklenila, da razun 50.000 mož, ki stoje v Traciji, pošlje Bulgarom pred Odrinom na pomoč še nadaljnjih 60.000 mož.

Solun, 4. februarja. Zagotavlja se, da odidejo na bojišče v Tracijo tudi grške čete.

Rim, 4. februarja. V nekem poročilu iz Odrina je rečeno: Pred Odrin dohajajo k bulgarski armadi dan na dan deklice 15 do 18 let s svojimi materami iz Bulgarije obiskat očete in brate in pomagajo vojakom pri postavljanju topov. Stari Bulgari, ki so se udeležili vojske leta 1877., hodijo pozdravljati svoje sinove in odhajajoč kličejo: »Naprej! Spodite nevernike v Azijo, prišel bo dan, ko se bo osvobodil grob Izveličarja!«

Iz Odrina ne more nihče. Trdnjava je popolnoma oklenjena. K lakoti se družijo še pomanjkanje kuriva. Vojaštvo vedno v večjem številu desertira k Bulgarom. V Odrinu je baje tudi eden turških princev.

ODRIN V OGNJU.

Berolin, 4. februarja. Tu sem se javlja, da stoji Odrin na več krajih v ognju, ki ga je izzvalo nepretrgano obstreljevanje bulgarsko-srbske artilerije.

SKADER PADEL?

Pariz, 4. februarja. Tu sem so došle vesti, da se je tekoma današnjega dneva, po večernem bombardiranju Skadra, udala posadka in poveljnik Zeki paša je obupal nad izdatno obrambo.

IZ PETROGRADA.

Petrograd, 4. februarja. Iz Peterburga javljajo, da je danes semkaj došel princ Hohenlohe s posebnim pismom cesarja Franca Josipa. Nasproti trditvam, ki govore, da ima to pismo opravka s sedanjim izbruhom balkanske vojske neposredno zvezo, javljajo od tod, da to ne odgovarja v nikakem oziru resnici.

ČATALDŽA V OGNJU.

Carigrad, 4. februarja. Iz tu sem došli brzojavov je posneti, da se je

Kupujte in naročajte „DAN“!

pred Cataldžo vnela ljuta bitka, katere posledice je opaziti na celi črti. Južni in vzhodni del Cataldže je v plamenu.

Carigrad, 4. februarja. Iz bombardiranih krajev ob Cataldži so se Turki umaknili v divjem begu.

GRŠKA ZMAGA.

Pariz, 4. februarja. Iz Janine javljajo, da se je tu vršilo grozno bombardiranje, katerega uspehi je bil, odpošiljatev grškega parlamentarca poveljniku Janine, da se naj uda. Le ta je izjavil, da stori to še le tedaj, ko dobi od Porte tozadevnih dovoljenj. Grška privoli Turkom prost odhod iz Janine z vsemi vojaškimi častmi.

ODRIN PRED PADCEM.

Sofija, 4. februarja. Berolinski »L. A.« javlja, da je včeraj započeto bombardiranje Odrina trpelo do danes opoldne ob 1. uri in se nadaljevalo s presledkom ob 5. uri popoldne. Trnjava in mesto sta v ognju.

RUSKA IN KITAJSKA.

Berolin, 4. februarja. Iz Mongolije došle vesti javljajo, da se pripravljajo ob rusko-kitajski meji nevarno gibanje. Rusija je dirigirala svoje južne zборе na mejo proti Kitajski. Kljub temu pred koncem marca ni pričakovati odločitve.

SRBSKO - BOLGARSKI SPOR IZMIŠLJEN.

Belgrad, 4. februarja. Vse vesti o srbsko-bolgarskem sporu so izmiš-

ljene. Neresnične so tudi vesti o kakem posredovanju med poslanikom Spalajkovičem, bodisi v korist Srbije, bodisi Bulgarije.

PORTA.

Carigrad, 4. februarja. Odtod javljajo, da je izdalo ministrstvo notranjih zadev komunikacije o obstreljevanju Odrina.

Carigrad, 4. februarja. Od tod javljajo, da so se pričeli naskoki in bombardiranje Galipolija.

IZ SOFIJE.

Sofija, 4. februarja. Iz Sofije javljajo, da se Odrin mora tekom tega tedna udati. Za ta slučaj ni izključeno, da pride do novih pogajanj.

UGODNOSTI MOHAMEDANCEM.

Sofija, 4. februarja. Za slučaj, da pade Odrin, so Bolgari pripravljali, dati Turkom verskih koncesij, kot jih imajo sedaj v Tripolitani.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Krojaški pomočnik

za fino salonsko delo se sprejme na Mestnem trgu št. 19.

Preklic.

Jaz, Marija Lekše, poprej Ravnika, izjavljam, da nisem plačnica za svojega bivšega moža in da nisem odgovorna za denar, ki mu ga je kdo dal.

Marija Lekše
gostilna Sv. Jakoba trg 2.

Teodor Kunc

Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška in francoska
.. dela se priporoča. ..

Oddam takoj veliko, suho in zračno skladišče

24 metrov dolgo, 14 metrov široko na Emonski cesti št. 2

Ivan Jelačin, Ljubljana

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogled, topomere, in zrakomere vseh vrst. Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Radi inventure

prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantijev, paletojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg 25.

Lastna protokolirana tovarna v Svici.

Tovarniška znamka „I K O“
Cenik zastoj in poštne prosto.

Tužnega srea se naznanja v imenu zelo potrlih zaostalih tužna vest, da je iskreno ljubljani gospod

Pust žlahtni Karneval

posestnik mnogih plesnih redov, ustanovitelj pljučnice in kašlja, predsednik žejnih društev, doktor zaljubljenih deklet in vdov, zavodnik mnogo slabih in malo dobrih zakonov, pomočnik nazadnosti, vodja glavobola, kurjih oces in popivanja, veletržec glasbenih instrumentov in glažovine, poveljnik prehlajenja — po kratki mučni bolezni na dan 4. februarja letošnjega leta, previden s praznim mošnjikom ob 12. uri ponoči svoj duh za jetko izdihnil.

Zadnji ostanki blagega pokojnika potope se dne 5. t. m. ob 3. uri popoldne v valovje prazne Ljubljane.

Žalovalo se bo po vseh gostilnah, restavrantih in kavarnah. Prosimo tihega sočutja in velikega kredita.

Na Pustovem, dne 4. svečana letos.

Žalujoči ostali:

Špela Vsepreč roj. Dolg, mati. — Dolžan, Zarubljen, otroci. — Ponočnjak, Pijane, strčki.

Najfinejši ŠPIRIT

Iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarina

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Del. glavica: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Štitarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejšje uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.